

Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR)

Center for Ecology and Sustainable Development

CEKOR, Korzo 15/13, 24 000 Subotica, SERBIA

Fax: 381 (0) 24 523 191, www.cekor.org, e-mail: djnatasa@yahoo.com

Datum: 15.8.2019

Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR)

Ekološko društvo Medoševac

Savet Mesne zajednice Medoševac

"Tihi Lug", ekološko društvo Veliki Crljeni

Otvoreno pismo Ministru zaštite životne sredine gosp. Goranu Trivanu

Poštovani Ministre,

Pozivamo Vas kao Ministra zaštite životne sredine da u okviru svojih nadležnosti odobrenja procene uticaja na životnu sredinu i zdravlja ljudi polja E u Kolubarskom regionu koja je sada u proceduri razmatranja ne ignoriše problem raseljenja žitelja naselja blizu površinskih kopova i učinite sve što je u Vašoj moći da se ova naselja prvo rasele zbog negativnih uticaja po zdravlje i životnu sredinu!

Građani Medoševca, Velikih Crljena, Zeoka, i Baroševca su godinama izloženi strahovitim negativnim posledicama sprovođenja radova na kopanju lignita u Kolubarskom rudarskom regionu. Sada, nakon poslednjeg samozapaljivanja uglja koje se dogodilo 8 i 9 avgusta pretvorivši ovaj region u gasnu komoru apelujemo na Vas da preduzmete hitne korake kako bi se preduzele mere i postupci preseljenja svih ugroženih meštana pomenutih sela a pre nastavka sa planovima otvaranja novog polja E.

Stanovnici poručuju da je njihova životna sredina toliko uništena i uslovi života tako loši da tu nikakve remedijacije nema i da nema prostora za ublažavanje uticaja, te da se kroz procedure procene uticaja na životnu sredinu samo na papiru mapiraju upitne ekološke mere, a da je to za njih sada kasno, i da oni žele raseljenje.

Stanovnici ovih sela zajedno sa udruženjem CEKOR poručuju da se ne vide rezultati pokušaja poslednjih 10 godina kroz pozivanje inspekcija, zahteve za uvođenje automatskih mernih mesta za kvalitet vazduha, učešćem u procenama uticaja na životnu sredinu za brojne projekte i prostorne planove i da se na terenu vide sve lošije prakse upravljanja životnom sredinom, a da niko ne vodi računa o zdravstvenom stanju stanovništva koje tamo živi. Dešavaju se teške ekološke situacije, uništenja na imovini - pucanja stotina kuća, sleganja tla, stalni nepodnošljivi nivoi buke, odrona odlagališta i pepelište i stalnog samozapaljivanja uglja zbog odlaganja jalovine iz sušare i termo centrale neposredno pored domova ljudi u selima Kolubarskog regiona.

Svedoci smo da se postupci procene uticaja na životnu sredinu- koji su ključni za dobijanje upotrebne dozvole i integrisane dozvole sprovode na način da Studije o proceni uticaja izrađuju povezane firme, tj. koje su u sukobu interesa, i da se u tim studijama navodi da

nikakvih negativnih uticaja nema i da je sve u granicama "normale". Do sada nijedna procena uticaja na životnu sredinu nije obuhvatila tzv. kumulativnu procenu uticaja koja na pravi način pokazuje kakav je stvarni uticaj rudarstva na građane, njihovu imovinu, njihovu decu, te na klimatske promene i stvaranje gasova sa efektom staklene bašte.

Laž je da se normalnim industrijskim merama može kopati uglj na taj način da se zaštite životi i zdravlje ljudi koji su udaljeni svega 500- 1000 metara od kopova.

Građani Medoševca, Velikih CRLJENA, Zeoka, i Savet Mesne zajednice Medoševca kažu da struja iz uglja nije javni interes ukoliko se uništava zdravlje i životi meštana koji tu žive i zahtevaju raseljenje pre ikakvog plana za polje E.

Za poslednje samozapaljivanje uglja niko se od nadležnih nije oglasio. Ovo samozapaljivanje uglja u polju C, B, D u Kolubarskom ugljanom basenu se desilo dana 8 i 9 avgusta 2019, kako su nam javili žitelji . Ovo su po život opasni i a nažalost česti ekološki incidenti koji su posledica rudarskih aktivnosti koje se obavljaju na način žrtvovanja zdravlja ljudi koji žive na nekoliko desetina do par stotina metara od kopova u Medoševcu, Velikim Crljenima, Zeokama, Baroševcu, Junkovcu, Burovu i drugim selima koji okružuju rudnike u Kolubari.

Ovoga puta stotine domaćinstava su čitav dan bile izložene direktnom udisanju otrovnih dimova od samozapaljenog uglja što je dovelo do toga da mnogi roditelji hitno evakuisali svoju decu na neke bezbednije lokacije.

Ovim pute **protestujemo** što se o ovom zapljenju uglja nije oglasila ni nadležna inspekcija niti EPS, niti Vaše Ministarstvo, niti Ministarstvo rudarstva i energetike iako su nivoi otrovnih gasova bili opasni po život.

Pitamo se sa razlogom kakav je to nehat i namerno sistematsko prikrivanje činjenica o otrovnosti gasova koji se udišu, i zašto nadležni uprkos ponovljenim apelima i pozivima inspekcijama nastavljaju da prikrivaju ovaj događaj. **Pitamo vas, da li iko i ko to brine i kako brine o žiteljima svih naselja uokrug kopova?** Podsećamo na Povelju o ljudskim pravima i na ustavnu kategoriju prava na zdravu životnu sredinu.

Ovo što se dogodilo samo je poslednji u nizu akcidenata koji sve više i više zagađuju životnu sredinu i povećavaju broj teško bolesnih od kardiovaskularnih, kancerogenih (čak dete od 5 godina je dobilo najteži oblik kancera u Velikim Crljenima), pulmonalnih i drugih stanja i nema porodice koja nema barem nekoga bolesnog od raka u Velikim Crljenima, Medoševcu, i drugim selima Kolubarskog regiona.

Tražimo od Vas da nam odgovorite i da ne ignorišete probleme sa kojima se suočavamo i da iako je problem raseljenja žitelja naselja blizu površinskih kopova nadležnost i drugih institucija, Vi u okviru vaših nadležnosti učinite sve što je u vašoj moći da se ova naselja prvo rasele zbog negativnih uticaja po zdravlje i životnu sredinu!

CEKOR i Građani Medoševca, Velikih Crljena, Zeoka, i Baroševca